

"GLORIA - MARIS"

ANTWERPEN

AANGESLOTEN BIJ HET KONTAKTKOMITEE VAN DE KRINGEN VOOR
NATUURSTUDIE EN NATUURBESCHERMING IN HET ANTWERPSE

de JAARGANG

VLIZ (vzw)

REDACTIE

ANTOINE VEREYCKEN

VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE

FLANDERS MARINE INSTITUTE

Oostende - Belgium

SECRETARIAAT

J U N I 1 9 6 6

nr. 6

67233

VERSLAG VAN DE MAANDVERGADERING VAN ZONDAG 8 MEI 1966

Deze zomerse vergadering had een groot aantal schelpenliefhebbers naar het lokaal gelokt.

Secretaris opende en heette iedereen hartelijk welkom, met een speciaal woord voor de leden die van ver gekomen waren. Immers Hasselt, Brussel, Mechelen, St.-Niklaas waren vertegenwoordigd. Alvorens het woord te verlenen aan de heer Van Cleemput, voorzitter, die de spreekbeurt zou verzorgen ter vervanging van de heer Van de Sande, belet, lichtte hij de aanwezigen in over de organisatieplannen van de vereniging in verband met het "SHELPEXSALON", dat van 4 tot 17 augustus a.s., te Antwerpen zal plaats hebben in de show-room van de firma ELFY, Frankrijklei 116. Hij deelde mee dat de bestuursraad zijn goedkeuring had gehecht aan de oprichting van een steunfonds, op voorstel van de heer Van Bulck, hetwelk ons zou toelaten de inrichtingskosten te dekken, meer bepaald door het vervaardigen van toonkassen. Dit steunfonds zou op allerlei manieren worden gespijsd, o.m. door de maandelijkse verkoop van schelpen en schelpensets (giften van de leden) aan een speciale tafel en waarvan de opbrengst integraal aan het fonds zou worden afgedragen. In dit verband kwamen deze maand reeds vele schelpen, groeireeksen van schelpen en speciaal gemonteerde sets met Teredo navalis (Paalworm) binnen, geschonken door Mevr. E. Declercq en Hr. Van Bulck. Achteraf zou blijken dat deze verkoop alle optimistische verwachtingen te boven ging en na korte tijd voor sommige zaken het bordje "uitverkocht" diende geplaatst. Meer dan Fr 850,- was het boni van deze eerste steunfondsverkoop. Hartelijk dank aan de milde schenkers, met de vrome wens dat zij talrijke navolgers mogen vinden. Verder zal iedere maand ook een tombola plaats hebben op de maandvergadering (lotjes F 5,- per stuk), waaraan telkens één mooie prijs is verbonden (ditmaal een elektrische koffiemolen, gewonnen door een lid uit Hasselt met het nr. 426) en waarvan de eindtrekking plaats heeft op zondag 9 oktober 1966, met als hoofdprijs een schilderij geschonken door ons lid, kunstschilder Mora, naast talrijke andere waardevolle prijzen. Verder kan ieder lid zijn steentje voor dit steunfonds bijdragen door eventuele giften in speciën of schelpen te bezorgen, die in dank worden ingewacht door Mevr. Vanmechelen, beheerster van het fonds, Bisschopstraat 56, Antwerpen, postrekening : nr. 9908.54 .

Schelpen zoeken op de Vlaamse banken.

Meeuwen aan land
Storm voor de hand.

Wanneer de stormwind over de vlakte raast en de hoog opbruissende golven met donderend geweld op de zeewering en het strand storten dan vliegen de meeuwen verschrikt het binnenland in. Zij komen wel terug wanneer hun meeuwenmaag hen er toe dwingt. Maar niet alleen de meeuwen, ook de andere dieren van de kust gedragen zich anders dan bij kalm weer. Alleen kunnen zij meestal niet vluchten voor de toorn van Neptunus. De kokende golven rukken alles weg wat niet rotsvast met de bodem verbonden is en storten het dan waardeloos, veelal dood op het strand neer.

Kokkels en Tapijtschelpen, Platschelpen en Mesheften die in de onderste strandzone leven zijn ook daar niet veilig want het stormgeweld doet zich gevoelen tot diep onder de zeeoppervlakte. In het milieu van de zeeschelp is alles afgestemd op aanvallen, verslinden, verdedigen, procreëren en nu wordt dit door het zware weer in de war gestuurd. Nu worden zij losgerukt, omgewoeld, gerold, gebroken en gedood en komen zomaar op het strand terecht waar de mens het werk van de natuur voortzet door de schelpen te vertrappen of bij uitzondering... ze met tederheid op te rapen en te verzamelen.

Dat de eblijn en het strand daarboven rijk is aan vondsten is ons bekend. Maar betekent het zoeken van schelpen na de storm wel een rijke oogst, wat zijn dan de bijkomende elementen die wij moeten gadeslaan? Dit zijn vragen die wij ons steeds weerom stellen. Daar is het getij en daar is ook de wind.

De wind kan inkomen vanuit zee, dan spreekt men van zeewind, hij kan inkomen van land, dan is dit landwind. Hij kan ook dwars daarop inkomen, dus de richting van de waterlijn volgen. Nu is men meestal van mening dat het schelpen zoeken best gebeurt na een voor- of najaarsstorm en dan liefst bij een flinke zeewind. Dit is niet zo! Wel na de storm maar dan bij voorkeur met een landwind. Voor onze kust betekent dit een zuidoostenwind. De oppervlaktestroming gaat dan van land weg en de grondstroming zet dan naar het land toe. Het is deze laatste die de schelpdieren loswerkt en zo veelvuldig op ons strand stort

Hebt U ook opgemerkt dat het niet alleen op de eblijn is dat men schelpen zoeken moet? Ook bij de vloedlijn zijn er te vinden als U maar weet waar ze te zoeken. In kurkenbossen, zeewier, afgerolde stukken veen, eierkapsels, veenbonken, drijfhout en sintels zitten vaak schelpdieren vast. Het is helemaal niet denkbeeldig dat men daar vrij zeldzame soorten kan aantreffen, zelfs soorten die helemaal niet thuishoren op onze kusten! Waarom nu aan de vloedlijn?

Het zeegras en de eierkapsels zijn vaak uitgerust met luchtblaasjes waardoor hun drijfvermogen vergroot wordt. Anderen weer, hout, veen, sintels drijven rond door hun gering specifiek gewicht. Op eender welk moment van het getij zal dit komen aanspoelen maar telkens weer wordt het dan door de aanrollende golf opgenomen en een stukje verder het strand opgeworpen. Tot eindelijk de hoogste stand van de vloedlijn bereikt is. Daar blijft het dan ook liggen of het zou moeten zijn dat het volgende getij een hogere vloedlijn brengt. Daarom treft men de hopen zeewier dikwijls zover van de waterlijn aan.

Het woeste geweld van de golven, de sterke naar land gekeerde getijstrooming, de gierende wind moeten eerst met aandacht worden waargenomen om te kunnen zeggen : Vandaag zal het een rijke schelpenjacht zijn !!!

Dus: Wij zullen ons laten leiden door de weerberichten van die dag, letten vooral op de aan de kust heersende wind en raadplegen natuurlijk ook onze getijtafel alvorens te besluiten!

Uren van laagwater voor zaterdagen en zondagen in de maand juni 1966

te Vlissingen

Zat.	4 juni	08 h 46 m. 21 h 05 m.	Gemiddeld verschil in tijd tussen Vlissingen en :
Zond.	5 juni	09 h 28 m. 21 h 50 m.	Boulogne - 1 h 15 m.
			Kaap Gris Nez - 1 h 25 m.
Zat.	11 juni	01 h 44 m. 13 h 56 m.	Calais - 1 h 03 m.
			Duinkerken - 0 h 55 m.
Zond.	12 juni	02 h 46 m. 15 h 00 m.	Nieuwpoort - 0 h 28 m.
Zat.	18 juni	07 h 47 m. 20 h 01 m.	Oostende - 0 h 30 m.
			Zeebrugge - 0 h 24 m.
Zond.	19 juni	08 h 25 m. 20 h 48 m.	Cadzand - 0 h 31 m.
Zat.	25 juni	13 h 07 m.	Breskens + 0 h 26 m.
			Terneuzen + 0 h 34 m.
Zond.	26 juni	01 h 53 m. 14 h 15 m.	Antwerpen + 2 h 30 m.
			Lillo - 0 h 37 m.
			Bath + 1 h 36 m.
			Hansweert + 1 h 05 m.
			Westkapelle - 0 h 21 m.
			Tholen + 1 h 52 m.
			Schouwenbank - 0 h 34 m.

Het laagste laagwater op de voormelde data valt op Zet. 4 juni 1966. Het hoogwater valt gemiddeld 6 h 25 m. na het laagwater.

Het merendeel van deze getijgegevens werden gecijferd aan de hand van de gegevens ontleend aan de Admiralty Tide Tables.

F. Van Cleemput